

Oponentský posudek na práci

JUDr. Miroslava Kalného

Soukromý zájem ve veřejném prostoru

Existuje –li v současných diskusích společenských věd téma, o jehož relevanci není pochyb a které skutečně významným způsobem ovlivňuje naše životy, je to právě vztah, resp. stále sílící pronikání soukromého zájmu do veřejného prostoru. Toto pronikání přitom nabývá řadu synonym – privatizace státu, outsourcing – které mimo jiné ukazují i diametrálně jiné úhly pohledu a hodnocení tohoto procesu. Je proto třeba přivítat téma, které si doktorand zvolil, neboť také právní věda má k němu co říci. Tím spíš, že – jak doktorand konstatuje v Úvodu – jde o téma doposud spíše opomíjené. Už tedy jeho výběr a zpracování považuji za výrazný klad práce.

Dalším pozitivním rysem je skutečnost, že její autor v ní organicky navazuje na svou rigorózní práci věnovanou veřejnému zájmu. Na kvalitě jeho disertační práce je skutečně patrné, že se této problematice věnuje dlouhodobě, přemýšlí nad ní a se skutečnou vědeckou erudicí objevuje nové poznatky, které mají vedle svého praktického využití též neopominutelný význam pro rozvoj moderní právní vědy.

Práce je rozdělena na 2. stěžejní části – Obecnou a Zvláštní, které jsou doplněny Úvodem a Závěrem. Obecná část je věnována především teoretické bázi, o níž se autor opírá. Velmi zevrubně a důkladně jsou rozebrány instituty veřejného a soukromého práva – od svého historického vymezení, vývoje, až po současné názory právní vědy na jejich definování. Podrobně jsou analyzovány i další klíčové pojmy práce – v první řadě soukromý a veřejný zájem, veřejný prostor, veřejné užívání a veřejné vlastnictví. Za více než sympatickou lze označit snahu autora pojímat tyto termíny širěji než je obecně zvykem – zejména to platí o veřejném prostoru, kde autor ve své práci konstatuje: „Pro většinu právnické veřejnosti je veřejným prostorem to, co je známo jako definice veřejného prostranství, která je uvedena v zákoně o obcích. Tato práce však vychází z premisy, že veřejným prostorem je i prostor médií, internetu a v zásadě jakýkoliv prostor volně přístupný ostatním.“ (s. 8)

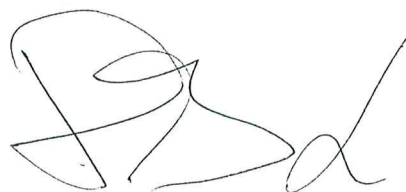
Navazující Zvláštní část je pak konkrétním využitím obecných poznatků. Autor zde ukazuje na celou řadu možností průniku a střetávání soukromého a veřejného zájmu. Nevyhýbá se přitom ani tak palčivým a opět navýsost aktuálním problémům jako je lobbing či zákon o střetu zájmů apod. Stopu veřejného zájmu dále sleduje v konkrétních právních předpisech

(stavební zákon, správní řád, autorské právo apod.). Samostatnou pozornost pak věnuje fenoménu internetu a to jak z hlediska vztahu k právu a jeho normám, tak především jako moderní formy veřejného prostoru. Za zajímavou část pak mimo jiné považuji i kapitolu V., která se věnuje zcela konkrétnímu problému soukromého a veřejného zájmu v otázce výstavby plzeňského obchodního domu Corso. Tato kapitola je velmi ilustrativním příkladem a dobře dokládá předchozí autorovy teoretické právní úvahy. Cenné je přitom i využití metody orální historie, kterou při jejím zpracování použil, když realizoval rozhovor s právním zástupcem investora. Právě metoda orální historie může být v budoucnu velmi cenným metodologickým impulsem i pro českou právní vědu.

Jak už bylo řečeno, předložená disertační práce je psaná s velkou znalostí a porozuměním pro dané téma. Autor si je vědom jeho naléhavosti, když konstatuje: „V současnosti vnímám extrémní tlak na privatizaci veřejného prostoru. Tím pak dochází k přímému střetu veřejného a soukromého zájmu.“ (s. 148) Správně zvolena je i metodologie práce. V seznamu pramenů a literatury nechybí dostatek relevantní literatury – a to včetně řady prací zahraničních. Práce vznikala – ovšem bez zavinění autora – pod určitým časovým tlakem. Ten se negativně projevil na některých drobných formálních nedostacích – např. v obsahu vypadla čísla stránek, v seznamu literatury jsou někdy příliš velké mezery mezi tituly apod. Na obsahové kvalitě však tento časový handicap není znát.

Na základě výše řečeného proto mohu doporučit práci k obhajobě a v případě jejího úspěšného průběhu udělit doktorandovi titul Ph.D.

V Plzni, 16. 2. 2013

doc. PhDr. Lukáš Valeš, Ph.D.

Katedra veřejné správy FPR ZČU v Plzni